

Portal Województwa Lubuskiego

Konwent Marszałków w Łodzi: regionalna kolej, fundusze na obronność i potencjał spółdzielczości

Kategoria - Aktualności

Data publikacji -27 listopada 2025 godz. 16:45

Drugi dzień posiedzenia Konwentu Marszałków w Łodzi był poświęcony finansowaniu projektów technologicznych i infrastrukturalnych ze środków unijnych, kolejom regionalnym oraz spółdzielczości w Polsce. W spotkaniu uczestniczyli marszałek województwa lubuskiego Sebastian Ciemnoczowski i przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego

Anna Synowiec.

O zasadach zawierania umów na przewozy kolejowe i możliwych zmianach w tym zakresie mówił **Krzysztof Szymański, zastępca dyrektora Departamentu Kolejnictwa w Ministerstwie Infrastruktury**. – Zgodnie z zasadami IV Pakietu Kolejowego, zasadniczo kontraktowanie umów musi odbywać się w trybie konkurencyjnym, domyślnie przetargowym – z wyjątkiem, kiedy możliwe jest zawarcie umowy w trybie bezpośredniego powierzenia. Polska jest dodatkowo objęta decyzją Komisji Europejskiej ws. pomocy publicznej dla POLREGIO. Do tej pory po zasięgnięciu opinii kancelarii prawnych mieliśmy interpretację, że podmiot wewnętrzny (jakim jest większość spółek przewozowych w Polsce, w tym spółki samorządowe), nie będzie miał możliwości bezpośredniego powierzania umowy przewozów, jeżeli chodzi o wojewódzkie przewozy kolejowe – wyjaśniał Krzysztof Szymański. Wskazywał jednak, że w ostatnim czasie ministerstwo zetknęło się z interpretacją, która pozwala na bezpośrednie powierzanie przewozów spółkom samorządowym, które spełniają definicję podmiotu wewnętrznego od grudnia 2030 r.

– Większość spółek samorządowych spełnia tę definicję, nie spełnia jej zaś POLREGIO i trójmiejska SKM. W tej sytuacji mielibyśmy zabezpieczone sprawne funkcjonowanie przewozów w regionach (przynajmniej tych, które posiadają spółki samorządowe), natomiast otwarte pozostałyby kwestie, co zrobić z okresem przejściowym do 2030 r. – mówił K. Szymański.

Ministerstwo Infrastruktury poprosiło samorządy województw o propozycje w zakresie uproszczeń przepisów dotyczących IV Pakietu Kolejowego. W ten sposób ma powstać wspólne stanowisko, które zostanie skierowane do Komisji Europejskiej i będzie punktem wyjścia do dyskusji z KE.

Resort przekazał także informacje o planowanych zmianach prawnych w funkcjonowaniu transportu kolejowego. Zamierza powołać Krajowy Zarząd Transportu – na wzór Zarządów Transportu Miejskiego, przy czym kompetencje KZT byłyby szersze. Druga zmiana to procedowane rozporządzenie unijne ws. zarządzania zdolnością przepustową.

Temat zawierania umów na przewozy kolejowe kontynuował **Marcin Trela, wiceprezes Urzędu Transportu Kolejowego**. Mówił również o procedurach związanych z wdrażaniem wojewódzkich planów transportowych.

Samorządy apelują o zmiany w zarządzaniu koleją

W trakcie dyskusji marszałkowie poruszyli kwestię spółki POLREGIO, z usług której nadal korzysta część województw. – Jeżeli nic się nie zmieni, jeśli chodzi o uwolnienie rynku kolejowego w 2030 r., to będziemy zdani wyłącznie na POLREGIO, które może nie być w stanie zrealizować usługi. Przypomnę, że w 2024 r. odwołano u nas 5800 pociągów, a w pierwszym półroczu 2025 r. – 1683, czyli w tym roku będzie to ok. 3,5 tysiąca, a spółka otrzymuje coraz większą rekompensatę. Skłoniło nas to jednego wniosku: albo POLREGIO nie będzie już obsługiwać przewozów, albo pociągi będą cały czas odwoływane, a usługa coraz droższa. Jeśli mielibyśmy

zapłacić w przyszłym roku 220 mln złotych, będzie to jedna piąta naszego budżetu. Nasz budżet będzie zablokowany, jeśli chodzi o rozwój województwa w innych aspektach – stwierdził **marszałek Sebastian Ciemnoczowski**. Dodał, że 8 grudnia 2025 r. na nadzwyczajnej sesji Sejmik Województwa Lubuskiego powoła własną spółkę transportową. – To bardzo trudne dla nas przedsięwzięcie i ogromne wyzwanie, ale nie mamy innego wyboru – uważa marszałek.

– Na kolei nigdy nie było tak źle, jak przez ostatnie 2 lata – dodała **przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Anna Synowiec**. – W poniedziałek 24 listopada 2025 r. Sejmik ponad podziałami politycznymi podjął stanowisko ws. wsparcia Zarządu Województwa w kwestii powstania samorządowej spółki kolejowej, ale też wyartykułowania konkretnych zarzutów wobec POLREGIO. Zachęcam województwa, w których jeszcze nie powstały spółki, żeby państwo także dali radnym sejmików możliwość wzmocnienia w renegocjacji umowy, tak jak my daliśmy „zielone światło” Zarządowi odnośnie do właśnie takich decyzji – powiedziała przewodnicząca.

Szansa na inwestycje w przemysł zbrojeniowy

Kolejnym punktem obrad były możliwości finansowania projektów technologicznych i infrastrukturalnych w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego dzięki zmianom w polityce spójności 2021-2027. **Wiceprezes zarządu Polskiej Grupy Zbrojeniowej Jan Grabowski** przedstawił przykłady inwestycji w przemysł zbrojeniowy z wykorzystaniem unijnych funduszy. To m.in. projekty związane z cyfryzacją, automatyzacją procesów, finansowanie działań badawczo-rozwojowych czy udziału w misjach gospodarczych w obszarze bezpieczeństwa i obronności.

– Województwa na zachodzie Polski są bezpiecznymi regionami do inwestowania. Bardzo interesują się tym prywatne spółki z różnych stron świata, ale zachęcamy również odpowiednie polskie instytucje, żeby zainwestować w naszych regionach. Mamy doskonałą infrastrukturę transportową i rozległe tereny inwestycyjne, często po byłych lotniskach i Państwowych Gospodarstwach Rolnych. Lubuskie przy okazji jest tym regionem, w którym jest bardzo dużo jednostek wojskowych – powiedział marszałek Sebastian Ciemnoczowski.

Kolejny Konwent Marszałków - w województwie opolskim

Ostatnim wystąpieniem była wypowiedź prezesa Krajowej Rady Spółdzielczej dr. inż. Mieczysława Grodzkiego nt. potencjału spółdzielczości w Polsce.

Konwent Marszałków zakończył się przyjęciem stanowisk m.in. w sprawie poprawy bezpieczeństwa infrastruktury rowerowej, propozycji Komisji Europejskiej dotyczącej Wieloletnich Ram Finansowych UE na lata 2028-2034 i wzmocnienia bezpieczeństwa państw członkowskich UE poprzez zabezpieczenie świadczenia kolejowych przewozów pasażerskich w sytuacji potencjalnych kryzysów. **Marszałek województwa łódzkiego Joanna Skrzydlewska** podsumowała spotkanie i przekazała przewodnictwo w kolejnym konwencie województwu opolskiemu.

